

ကျွန်တော်တို့ ဘာလိုခဲ့ကြသလဲ၊ ရှေ့မှာ ဘာဆက်လုပ်ကြမလဲ။
ပမာပြည်ကွန်မြာနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးနှုံး၏အစီရင်စာ
(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ)

ရဲဘော်တို့

နှစ် ၂၀ ခုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ လိုခဲ့တာက အမိကအားဖြင့် (၃) ခု ရှိပါတယ်။ ဒါ (၃) ခုကလည်း တရာနဲ့တရာ ဆက်စပ်နေတာပါ။ ဒါ (၃) ခု မရှိခဲ့လို့ဘဲ အခါအခွင့်ကောင်းကြီး (၂) ကြိမ်လောက် လက်လွတ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခါအခွင့်ကောင်း (၂) ကြိမ်ဆိုတာက

ဒေါက်တာမောင်မောင် သမ္မတသက်တမ်းမှာတကြိမ်နဲ့ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲနိုင်စဉ်ကတော်ကြိမ် ဖြစ်ပါတယ်။ အကျယ် တင်ပြတာ မလုပ်တော့ဘူး။

လိုအပ်ချက် (၃) ခု ဆိုတာက

(၁) ဘုရန်သရှိပြီး ဘုလ်ပင်နဲ့စဉ်လမ်းစဉ် မရှိတာပါ။

(၂) ဘုလ်ပင်နဲ့စဉ်လမ်းစဉ် ရှိရှိနဲ့လည်း မပြီးသေးပါ။ တရာတည်းသော်ဟို ရှိရပါပြီးမယ်။

(၃) ဗဟိုငြွန်ချုပ်မရှိတော့ တက်ကြုလှုပ်ရှားသူ (Activists) တွေကို စနစ်ကျစီမံခန့်ခွဲတာ မရှိနိုင်ပါ။

ဒါ (၃) ချက်ကိုတော့ အကျယ်တင်ပြပါမယ်။ ဒါမှ ရှေ့မှာ ဘာလုပ်ကြမလဲဆိုတာနဲ့ ဆက်စပ်မိမှာပါ။

အချက် (၁) ကို ရှင်းလင်းချက်။

ဘုရန်သူ ဘယ်တုန်းကမဆို ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၂ မတိုင်မိကလည်း ရှိခဲ့တာပါပဲ။ ဖဆပလ ဝန်ကြီးချုပ်ပြီးနဲ့ပြောတဲ့ ‘ရောင်း’ ဆိုတာ အမှန်ပါပဲ။ ‘ရောင်း’ မှာကလည်း လက်နက်ကိုင်တပ်ကိုယ်စိုင် ရှိကြတယ်။ နယ်မြေ ရှိကြတယ်။ လူထုဆီက ရန်ပုံငွေကောက်ပြီး ရှုင်သန်ကြရတယ်ဆိုတော့ အချင်းချင်းလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ ကိုယ့်အချင်းချင်းရဲ့ လက်နက်ကိုင်ပဏိပက္ခ ကြီးသထက်ကြီးအောင်လည်း ရန်သူအစိုးရက ပြောက်ပေးတတ်ပါတယ်။

စစ်အုပ်စု့ အချို့တည်ရန်သူဟာ ဗက်ပ မဟုတ်ပါဘူး။ KNU မဟုတ်ပါဘူး။ DASSK ဦးဆောင်တဲ့ NLD ပါ။ ဒါကို သတိပြုရပါမယ်။ NLD ကို ထိနိုင်စေတဲ့ ရွှေ့လှမ်းကို ဘယ်သူမှ မလှမ်းသုတေသနဲ့။ လှမ်းလာရင် ဘယ်သူကပဲလုပ်လုပ် ဗက်ပ က အတိအလင်း ဆန့်ကျင်မှာပါ။ NLD ကို ကာကွယ်ရေးဟာ စစ်အုပ်စု့ကို ဘုရန်သူအဖြစ် သဘောထားသူမှန်သူမျှ၏ ဦးစားပေးတာဝန် ဖြစ်သည့်ပါတယ်။

အချက် (၂) ကို ရှင်းလင်းချက်။

ပဟို မရှိခဲ့လို့ဘဲ ၁၉၈၈ တုန်းက အောင်ပွဲမရတာပါ။ ပိုလ်အောင်ကြီးက “ဒီမိကရေစီအောင်ကြီး” ဆိုပြီး ပွဲထွက်တော့ အားကျေမား ‘ရာသက်ပစ်ဝန်ကြီးချုပ်’ ဆိုပြီး ပွဲထွက်တယ်။ ပေါ်လာကာာ စုံချက်ရဲဘော်ဟောင်းများအဲ့။ အစီတိစိတ်ကိုတွေသားတုတေသန်း အောင်တိတ်ပိုလ်ကြိုးဟောင်း တရာ့က စိတ်ပျော်ပြီး ထိုင်သွားတယ်။ မျိုးချစ်ရဲဘော်ဟောင်းများအဲ့။ ပေါ်လာတာဟာ နေဝင်း စစ်အုပ်စု့အရှိုက် အတိုးခံရတာပါ။ သိပ်ကို တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ ဒီအဲ့ထဲပါတဲ့ တပ်မှုးကြီးတွေကို မှုံးချိပ်ပြီး တပ်မတော်တာခဲ့လို့ကို နေဝင်းစစ်အုပ်စု့လက်အောက်ကန် မိမိဘက်ပါလာအောင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်နိုင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အချက် သူ့ကိုပါအောင် မလုပ်နိုင်ဘဲ ဂိုယ်အထောက်ပဲ အစီတိစိတ်ကိုတွေ့ကြတဲ့ ဖြစ်ကုန်တယ်။

ပဟိုရှိခဲ့ရင် အားလုံးပါတဲ့ ‘ယာယ်ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ’ ဖွဲ့စိုင်ခဲ့မှာပါ။ လမ်းမပေါ်က အံ့ကြွေနေတဲ့ လူထုက ‘ယာယ် ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ’ ဖွဲ့စိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိုးမဓုံးမြေမဆုံး မပြီးနိုင်မတီးနိုင် လမ်းမပေါ်မှာ ‘ဆန္ဒပြီ’ နေလို့လည်း မပြီးပါဘူး။ မဆလ အစိုးရကို အစားထိုးဖို့ အစိုးရ (ယာယ်အစိုးရ) တရာ့ ဖွဲ့ရမှာပါ။ ဒီတာဝန်ကို ခေါင်းဆောင်တွေက ယူရမှာပါ။

ပမာပြည်နိုင်ငံရေးမှာ လူထုအံ့ကြွော်ကြီးတွေ ရှိဖုံးပါတယ်။ ၁၉၈၈ – ၁၉၉၂ အံ့ကြွော် စသဖြင့် ရှိဖုံးတယ်။ အဲဒီအံ့ကြွော်တွေမှာ ပဟိုရှိပါတယ်။ ရှိလို့လည်း ဆုတ်ရရင်လည်း ကသိလင်တဲ့ မဖြစ်ဘူး။ အောင်ပွဲရရင်လည်း စနစ်တကျ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၂ အံ့ကြွော်ကျေတော့ အနိုင်ရလိုက်တယ်။ ဖဆပလ အာဏာရလာတယ်။ (၁၉၈၈) မှာကတော့ ‘ပဟို’

မရှိဘူး။ ဗဟိုမရှိတာထက် ဗဟိုတွေများတယ်ဆိုတာက ပိုမှန်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဗဟိုတွေများလို့ တခုနဲ့တခု ချေဖျက်ရင်းတစ်တစ်ညီးတည်းသော်ဟို မရှိတာ ဖြစ်သွားတာပဲ။

အခုန် (၂၀) ကြောတော့ ပြည်မှာ ပဟိုတွေ သိရင်ကိုများလာနေပါပြီ။ စာရင်းပြုစုလို မရအောင်ကိုပဲ များပါတယ်။ ပါတီနာမည်ခံတာရော၊ ‘တပ်ပေါင်းစု’ နာမည်ခံတာရော၊ “မီဒီယာ” အစုအစွဲ နာမည်ခံတာရော၊ အသံလွှင့်ဌာနကို ပတိပြုတဲ့အဖွဲ့အစည်းရော စသဖိုင့် မြို့ပါတယ်။

අදිතුන්ග ප්‍රූල්පමා වෙඩනොවන්නා වෙඩනු ලැබුණු ‘දුර්ග රඛිත්’ නෑ ගියතාස්ථායිතාප්‍රූති ප්‍රූල්ප දුර්ග පිටතයි। (පතපල) අග්‍රහෝත්ත් ගුණ රෙඛා නෑ, ප්‍රූල්පගීයතාස්ථාස්ථායිතාප්‍රූති වෙඩන්නිස් ගෙ (මුද්). වෙඩන්තන් රුහු මුද් පිටතයි। ලග්‍රැන්ක්‍රියාත්මක ප්‍රූල්ප ආ/ස ගාලාමා පාඨ නෑ, ගියතාස්ථායිතාප්‍රූති වෙඩන්නිස් තර්ං වෙඩන්නිස් මුද් තැනැප් මුද් පිටතයි। ජුත් ග ප්‍රූල්පයින් නෑ, තුන්ගේ ගුරු ආච්‍රිත් ප්‍රූල්පයින් නෑ, ගියතාස්ථායිතාප්‍රූති තැනැප් මුද් පිටතයි।

အခဲတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ပြည်တွင်းမှာ အမြစ်မန္တာကြေား။ ပြည်ပမှာပ ရန်ပံ့ဝေရှာဖြီး ပုဂ္ဂတည်ကြတယ်။ အဲဒီတော့ စီမံကိန်းအဆိုပြုတဲ့ (proposal) နိုင်ငံရေးတွေ လုပ်ကြတယ်။ (Donor) အလူရှင်ရာတဲ့ အလုပ်က အမိန့်က အလုပ် ဖြစ်လာတယ်။ လော်ဘီ lobby (ထောက်ခံသူစုစုပါးတဲ့) နိုင်ငံရေး လုပ်ကြတယ်။ ဟဲတွေ များသလို လုပ်တဲ့ အလုပ်ကလည်း များတယ်။ နအဖ ကို ကုလသမဂ္ဂကုလားထိုင်ပေါ်က ဆွဲချေရေး လုပ်ကြတယ်။ ကုလားထိုင်ပေါ်က ဆွဲချေလို့ မရသေးခင်မှာ ကုလားထိုင်အလွတ်မှာဝင်ပြီး ဘယ်သူထိုင်မလဲဆိုတာ အချိန်ကုန်ခံ ပြင်းကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အချင်းချင်းရန်ပွဲတွေ ဖြစ်နေကြပါတယ်။

စိပိုင်အာစီးရဖွဲ့တာကို ပြည်ပမှာဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းမှာဖြစ်စေ လုပ်တာကို ‘ဗုက္ပ’ က ‘မှာအရ’ ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ဗုက္ပ က A/S ကာလတုန်းကလည်း ဒီကိုစွဲ မစဉ်စားခဲ့သလို အခုလည်း မစဉ်စားပါဘူး။ တည်ရှုနေတဲ့ အစိုးရရဲ့မြို့တော် ထိုတုန်းကတော့ ရန်ကုန် အခုတော့ ပျေားမန်းမှာရှိတဲ့ အာဏာယိုင်အာစီးရရှိ ဖြတ်ချွိုးသာ မိမိဘက်က အစားထိုးစရာ၊ အာစီးရဖွဲ့စွဲ စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။ ထိုင်ပြည်ကတဲ့ပြည် - အာစီးရက (၂) ဒု ဖြစ်နေရင် ထိုင်ပြည်နာတတ်ပါတယ်။ မမာပြည်လို နေရာမျိုးမှာတော့ အာစီးရ (၂) ခနဲ့ ရပ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အာစီးရတွေအများကြီး ရှိလာမယ့်အလားအလာ ရှိပါတယ်။ ဂျာမဏီကိုးနီးယား၊ ပိုမိုကိုနိုင်တို့မှာလို အာစီးရ (၁) စွဲ ပိုမိုပိုရှိနေနိုင်တဲ့ အနေအထား မမာပြည်မှာ မရှိပါဘူး။

A/S ကာလက ခွဲထွက်ရေးလက်နက်ဂိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေ အားလုံးဟာ ‘အနီးရ’ တွေ ဖွဲ့ကြပါတယ်။ “ကွန်မြှောနပျက်မိုးဟိုင်း” ဆိုရင် ရမ်းပြည်ရဲ့ “သမ္မတ” ဖြစ်လိုက်၊ “ဝန်ကြီးချုပ်” ဖြစ်လိုက် အကြိမ်ကြိမ်ပါပဲ။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့က အနီးအဖွဲ့တစ်ဦးကစားတာလိုပဲ သဘောထားပဲပါတယ်။ ရေးကြိုးစွမ်ကျယ်လုပ်ပြီးလည်း စောနတာ မလုပ်ပါဘူး။

အချော်နေတာကလည်း ပြည်တွင်းက NLD (ဗဟို) ကို ကသိကတေအနံဖြစ်အောင် လုပ်နေကြတယ်လို့ပဲမြင်လို့ မတတိသာဘဲ ပြောတာပါ။

ပြည်ပမှာနေပြီး စံအနိုင်ရကို ဖွင့်ချေတာနဲ့ NLD ကို ကာကွယ်တာ၊ အားပေးတာ လုပ်တဲ့အလုပ်ဟူသမျှ ကောင်းပါတယ်။ အားပေးပါတယ်။ အချင်းချင်း အပေးအယူရှိကြတယ်၊ ညီညီထွက်ညှတ်ရှိကြတယ်လို့ကြားရင် အားတက်ပါတယ်။ အခုတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ အခိုနိုင် ပြပိုကြဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ NLD အကျေပွဲ နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စေ ပျိုးဆက်ခေါ်စောင်များ ထောင်နှစ်ရှည် ကျနေပါတယ်။ အဖော်အဆီးတွေလည်း သိပ်များပါတယ်။ လူထုကလည်း ထွက်ရပ်လည်း ဖျောက်သလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီလိုအခိုနိုင်မှာ မဟာပြည်နိုင်ငံရေးရှိဂိုလ်လွှတ်လပ်လပ် လုပ်နိုင်သူတွေက အချင်းချင်းရန်ပဲပြုပြီး အခိုနိုင်ဖြန်းသွေ့ပါဘူး။ အမြော်အမြဲ ကြီးမားအချက်ပါတယ်။ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲကာလက တော့ခိုင်အချင်းချင်း ရန်ပဲပြုနေသလို အခုလည်း ပြည်ပရောက်အချင်းချင်း ရန်ပဲပြုသင်ပါဘူး။

အခြေတ်က ပြည်တွင်းမှာ လျှပ်ရွားတက်ကြုံ (A) က နည်းနေပြီး ပြည်ပရောက် (A) တွေ များနေတဲ့ခေတ်ပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုင်တော်တို့၏ခေတ်ပြင် တိုက်ဖော်တိုက်ဖက်များကို တောင်းပန်တာပါ။ (၂၀၀၀) ကျော်ရင် ပမာဏပြည့်ရဲနှစ်င်ရေး၊ အဆင့်အကျင့်ဟာ တဆောက်ချို့ပြောင်းလဲတော့မှာပါ။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်က “၂၀၀၈ အခြေခံပြည့်” နဲ့ အထိုင်ကျသွားပါလိမ့်မယ်။ အခိုန်သိပ်မရှိတော့ပါ။

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲခေတ်တန်းက ကျွန်တော်ဝို့ စွန်းလွှတ်စွန်းစား လုပ်ခဲ့ရတာဟာ သိမ်မကြာပါဘူး။ လွန်ရောကွန်ရော (၅) နစ် (၆) နှစ်ပါ။ အခါ ဒီလိုကရေစီတော်လွန်ရေးကာလမှာတော့ စွန်းလွှတ်စွန်းစား လုပ်ခဲ့ရတဲ့နှစ်တွေ ဆယ်စုနံခါးပြီး၊ ကြောပါပြီ။ ရှုမှာလည်း ဆက်ပြီးစွန်းလွှတ်စွန်းစားကြရေးမှာဖြစ်လို့ အခုလို တပ်ပြေတာပါ။ ပက် အနေနဲ့တော့ “အတိတ်ကို အတိတ်မှာပဲထားခဲ့ (ချင်) တယ်” ဆိုတဲ့ သဘောထားနဲ့ ဆိုရှုလေစိတ်ပါတဲ့နဲ့။ ဆပေပလ နဲ့ ဒေါ်စောင့်အဖိုးရနဲ့၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ပိုလ်ခေါင်ညွှန်းတို့နဲ့ပါ ရန်စကားပြောတာကို ရှောင်ပါတယ်။ မိမိတဖက်သတ်ပဲ ရှောင်နေတာပါ။ ပါတီဝင်

အားလုံးတို့လည်း ရျောင်းကြွန်း ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ ဗက် ကို ဆရေးမှတ်ခတ်တဲ့စာတွေ ကျွန်တော်တို့ မဖတ်ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖတ်ရပါတယ်။ မတုံ့ပြန်ဘဲ တမင်နေတာပါ။

အချက် (၃) ကို ရင်းလင်းချက်။

တက်ကြွလှပ်ရားသူ (A) တွေကို စုဆောင်းထားပြီး အခါအခွင့်ကောင်းပေါ်တဲ့အခါ ထုတ်သုံးနိုင်ရပါမယ်။ (၁၉၈၈) မတိုင်မိကဆိုရင် နှိုးပေါ်မှာ မမြေအောက် U/G အဖြစ်၊ တော်မှာ ပြည်သူ့လက်နက်ကိုင်အဖြစ် စုစည်းထားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ (A) တွေ ဆိုတာကလည်း အများအားဖြင့် ကျောင်းသားတွေပါ။ ပညာတတ်တွေပါ။ အလုပ်သမား လယ်သမားတွေပါ။ အလွှာ စုပါတယ်။ အတိအေသားပို့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ အခါအခွင့်ကောင်း ပေါ်လာရင် လိုအပ်တဲ့အေသာ ကျောင်း၊ အလုပ်ရုံစက်ရုံတို့ တိုက်ပွဲမှာ ပါဝင်စေနိုင်ပါတယ်။

၁၉၈၈ မတိုင်မိကလည်း လှပ်ရားတက်ကြွသူတွေ အဖမ်းခံရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထောင်ချုပ်လည်း (၇) နှစ် (၉) နှစ် အများဆုံးပါ။ နှစ်စွဲအောင်လည်း နေရလေ မရှိပါဘူး။ အကြောင်းတာခုခုနဲ့ လွှာတိုင်းခွင့် ပေးတတ်ပါတယ်။ ထောင်က လွှာတိုင်းတာတွေ အစီးသမ်းခြားတဲ့၊ ကြိုးနိုင်တဲ့ ကော်ကောင်း ဖြစ်သွားလဲ ရှိပါတယ်။

(၁၉၈၈) ကနေ အခုထိ ကာလမှာတော့ ထောင်ချုပ်ရတဲ့ (A) တွေက နှစ် (၂၀) အခု နှစ် (၆၀) ကျော် ဖြစ်နေပါပြီ။ သူတို့က လှပ်လှပ်ရားမှတ် ပါမလာနိုင်တော့ပါဘူး။ လှပ်လှပ်ရားမှနဲ့ ဝေးရာဆီသို့ အပို့ခံရပါတယ်။

(၁၉၈၈) မတိုင်မိက ဖောပလ နဲ့ မဆလ အာကားပိုင်သားသမီးတွေလောက်ပဲ ပြည်ပလွှာတ်ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း တက်ကြွလှပ်ရားသူတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ အခုတော့ အများကြီး ပြည်ပရောက်နေပါတယ်။ ပြည်ပရောက်ပြီးရင် လှပ်လှပ်ရားမှတ် ကိုယ်ဝိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ခွင့် မရကြတော့ပါဘူး။ အဝေးက ထောက်ခံတာ၊ အားပေးကြတာပဲ လုပ်နိုင်ပါတော့တယ်။

(၁၉၈၈) မတိုင်မိက တော်ခိုစရာနေရာ များပါတယ်။ နှိုးပြင်ထွက်လိုက်ရုံပါပဲ။ အခုတော့ တော်ခိုစရာ မရှိပါဘူး။ ပြည်ပထွက်ရတာပါ။

အကြိုးဆုံးအခက်အခဲက (A) တွေကို ပြည်တွင်းမှာ စုစုစည်းစည်း မထားနိုင်ခဲ့တာနဲ့ စနစ်တကျဖို့မျှ မထားနိုင်တာပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ပါတီကတော့ တာဝန်အရ ပြည်ပထွက်ခိုင်းတဲ့ ပါတီဝင်ကလွှာပြီး ကျွန်တဲ့ပါတီဝင် အများစုကြီးကို U/G ပဲ လုပ်ခိုင်းထားပါတယ်။ ဘာမှုမလုပ်နိုင်ရင်လည်း မလုပ်ဘဲနေပါ။ ပြည်ပ မထွက်ပါနဲ့လို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ ရှိနေရင် အခါအခွင့်ကောင်းပေါ်တာနဲ့ ထုတ်ပြီးသုံးနိုင်အောင် ဖြစ်ပါတယ်။

နှစ် '၂၀' အတွင်းမှာ ဗက် က (၁၉၈၈) ခုနှစ် တန်စဲမှာပဲ ချမှတ်ထားတဲ့ သေနှစ်ပျော်ဟာနဲ့ နည်းပရိယာယ်ကို လုပ်ဆောင်ခွဲ့ရဲ့တာပါ။ (၁၉၈၈၉) မှာ ဗက် ခဲ့ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပဲ A/S ကျိုးပါတယ်။ စီမံခိုင်းအားလုံး ပျက်ပါတယ်။ ၂၀ ရာစုနှစ် ကုန်သည်အတိ ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့ကိုယ်ပဲ လုံးနေနေပါတယ်။ ၂၁ ရာစုဝါမှပဲ ပြန်လည်လှပ်ရားနိုင်ပါတယ်။ 'ဒီမီ ၂၀၀၆ ကြံချော်' တင်ပြတဲ့အေမှာတော့ 'လက်တွေ့နိုင်ငံရေး' ထဲမှာ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

'လက်တွေ့နိုင်ငံရေး' ထဲ ဝင်တော့မှပဲ နိုင်ငံရေးလက်တွေ့တွေ့ကို ကျွန်တော်တို့စတင်ရရှိပါတယ်။ ရရှိလိုက်တဲ့ နိုင်ငံရေးလက်တွေ့ကို တင်ပြပါမယ်။

'ဗက်' နဲ့ ပြောင်လက်တွေ့ပဲ မေးမရ ဖြစ်နေကြတာ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။ အကြောင်းတာခုက ဗက် က ကို ပြောက်နေတဲ့ ပါတီလို့ ယူဆလို့ဖြစ်တယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ကတော့ မှတ်ချက်ပေးစရာ၊ မရှိပါဘူး။ နောက်အကြောင်းတာခုက ကွန်မြှောန်နဲ့ ယုက်နှစ်ပိတ်သားနေရာင်ကိုယ်လိုအတွက် အကျိုးမဲ့တယ်လို့ ယူဆတာဖြစ်တယ်။ အလူရှင် (Donor) ရှာမရဘဲ ဖြစ်မယ်။ တတိယနိုင်ငံ မထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်မယ်။ အဆိုပြုမြို့ချက် (proposal) တင့်စွဲ ခက်မယ်။ ဆွဲဆောင်စည်းရုံးရေး (lobby) လုပ်တဲ့အထူးမှာ ကွန်မြှောန်တွေ ရောတွေးပါနေလို့ မဖြစ်ဘူး စတဲ့စတဲ့ အကြောင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က နားလည်ခွင့်လွှာတ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

'ဗက်' ကို နိုင်ငံရေးအဆင့်နေရာ မပေးလိုသူတွေ ရှိနေတယ်။ ပြည်တွင်းမှာရော၊ ပြည်ပမှာပါ ရှိတယ်။ အာကားရတဲ့မှာရော၊ အာကားမဲ့မှာပါ ရှိတယ်။ တရာ့က အစုအစုံနဲ့ ရှိတယ်။ တရာ့က တိုးချင်း အာယာတာထားသူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့နဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ နိုင်ငံရေးအဆင့်နေရာဆိုတာ သူများပေးမှ ရတာမဟုတ်။ ကိုယ့်ဘာသာ လုပ်ယူရတာဖြစ်တယ်

አማርኛውን በትኩረት የሚከተሉት ስምዎች እንደሆነ ተከተል፡፡

အောင် အရေးတွက်ပုံးလိုနေတာက ကောစီစည်းရုံးရေး ဖြစ်ပါတယ်။ လူထုနဲ့အတူ တိုက်ပွင့်မယ့်ကောဒါ၊ အတွေးအခေါ်ကြည်လင်တဲ့ကောဒါ၊ အပျော်တမ်းမဆန်တဲ့ကောဒါ စည်းရုံးရေးနှင့်စောင်းရေးဟာ သော့ချက်ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာလုပ်ကဗျာလဲ။

ရွှေမှာ ဘာလုပ်ကြမလ ဆိတာကို စဉ်စားရင် နောက်က ဘာဖြစ်ခဲ့သလ ဆိတာက အစချိစဉ်စားရမှာပါ။ ပြန်လည် ခြုံင်သုံးသပ်တယ်လို့ ဒေါ်ဒေါ် နိဂုံးချုပ်လုပ်တယ်လို့ပဲပြောပြော၊ နစ် ၂၀ ခေါ်မှာ ဘာဖြစ်ခဲ့သလ၊ ဘာတွေလို့ခဲ့သလ ဆိတာကို ပြန်လှန်သုံးသပ် သင်ခန်းစာထုတ်ရမှာပါ။ ကိုက္ခစွာကို ရွှေမှာအတော်လေး ပြောပြီးပါပြီ။
ကျွန်ုတ်တို့ လုပ်နိုင်တာက နိုင်ငံရေးလက်ခို့မှ ပြန်ယူဖို့ပါ။

နိုင်ငံရေးလက်သီးမှ ဘယ်လိုယူမလဲ။

အာကာပိုင်တွေ ဖြစ်စေချင်တာကို မဖြစ်အောင်လုပ်တာဟာ လက်ရှိမှယူနည်းတွေပါ။ မိဘဘရီနဲ့ တွေ့တော့ နအပ်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက RM (လမ်းပြမော်ပုံ) အဆင့် (၄) မှာ သူတို့ကို ပြည့်သူလှထာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာကာ (mandate) ပေးလိုက်ပြီးပြီ ဆိတာကို အကြိမ်ကြိမ်ပြောတယ်။ အစိပ္ပာက ၁၉၉၀ (mandate) ပျက်ပြုသွားပြီလို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့က လက်ရှိမှယူချင်ရင် ၁၉၉၀ (mandate) အပေါ် ကြံကြံခိုင်ခိုင်ရပ်တည်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်။ NLD ကို ကာကုယ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

NLD အခြေအနေ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိတာကို ဦးဝင်းတင်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောထားပြီ။ နှောဖ ကလတ်း NLD ကို ပျော့ညံ့လာအောင် ကျိုးသွင်းနေတယ်။ NLD ထဲက ပဲ့ထွက်လာတဲ့ ပျော့ညံ့သူတွေကို နိုင်ရေးလုပ်ငန်းပေးနေတယ်။ ပြည်မြို့ပိုဒ်ယာတရီးကလည်း ကုလိပ်ပြီး ‘အတေားအခေါ်စွင်ထိုး’ ပေးတာကို ကြားနေရတယ်။ ဒီအပြင် ဗာက် သစ္စာဖောက် NLD သစ္စာဖောက်တွေကလည်း ပြည်တွင်းမြို့ပိုဒ်ယာမှာ NLD ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းထိုးနှက်ပြီး အညံ့ခံရေးလမ်းများ လိုက်အောင် သွေးဆောင်နေကြတယ်။

ဒီအခြေအနေမှာ မိမိတို့လုပ်ရမှာက အတွေးအခေါ်လက်ပိုးမှယူဖို့ပဲ။ အတွေးအခေါ်လက်ပိုးမှ ဘယ်လိုပူမလဲ။
ကျိုးတော်တို့အမြင်ကတော့ -

အတွေးအခေါ်လက်နီးမှုပို့ စဉ်းရုံးရေးလက်နီးမှုအဖြစ် တိုးချွဲနိုင်ရမယ်။ လျှို့ဝှက်စာတမ်းတွေကို လေ့လာတဲ့ လျှို့ဝှက်အစွတ် ဖွဲ့ လျှို့ဝှက်ကလာပ်စည်းတွေဖွဲ့ လျှို့ဝှက်သင်တန်းတွေ ဖွင့်ကြွို့ ဖြစ်တယ်။ (တရားဥပဒေစိုးမှုမရှိတဲ့ ကာလမှာ ဥပဒေတွင်း လုပ်ရေးကိုချည်း စိတ်ကူးယဉ်နေလို့ မဖြစ်တော့ပါဘူး။)

ကေဒါမွေးမျိုး၊ ရေရှည်ဖြူပို့နဲ့ အခါအခွင့်ကောင်းစောင့်း ဒီအလုပ်ဟာ တပ္ပါထိုးအလုပ် မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုပြုပို့မလဲဆိတာကို စဉ်းစားရပါမယ်။ ဒီအလုပ်မှုလည်း စစ်နဲ့တော်လှန်ရေးမျိုးဆက်ဟောင်းတွေဆီးက အတွေ့အကြွေးရပါမယ်။ ဓာတ်နဲ့အညီ တို့ဆဲကြောပါမယ်။ ပြည်တွင်းမှာ လုပ်စရာတွေ မရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ တပ်မတော်ထဲမှာ ဖြူပို့တာနဲ့ လုပ်ရပ်ကို ရိုးသင့်ပါပြီ။ ပြည်တွင်းမှာ လုပ်စရာတွေ မရှိတာ လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ရွေးကောက်ဗွဲဝင်ကြောလည်း မြှုပ်နှံနိုင်တာပါပဲ။ ရေရှည်ဖြူပို့ရမှာပါ။ ရေရှည်မှာကို မကြောက်သင့်ပါဘူး။ အခုံ ရေရှည်နေပါပြီ။ နစ် ‘j’ ကျော်ပြီ မဟုတ်ပါလား။ ရေတိစဉ်းစားနည်းဟာ မှားကြောင်း လက်တွေ့က ပြုခဲ့ပါပြီ။ ၁၉၈၈ အုံကြော်မှာ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ တက်ကြွှလှပ်ရှားသူ ကျောင်းသားတရီးနဲ့ ၁၂၀၀ ဗေားနွေးတော့ “ဒီမိုကရေစိတ်လက်နက်ဂိုင်တိုက်ပွဲ အောင်မြှုပ်ပြီးရင် နိုင်ရေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျောင်းပြန်တက်မယ်” လို့ ပြောကြုပါတယ်။ ဗက် ၄၅ ရေရှည်ဆိုတဲ့စကားကို သူတို့အတော်မနှစ်ပါးတာကို တွေ့ပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဆုံး ဖြစ်မလာပါဘူး။ ရေရှည်နေပါတယ်။

ပမာပြည်ဒီမိုကရေစိတ်လှန်ရေးမှာ ရေတိစဉ်းစားနည်းနဲ့လုပ်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ မြှုပ်မှာလည်း ရေတိစဉ်းစားနည်းနဲ့ပဲ လုပ်ခဲ့ကြလို့ အာဏာရှိသူရဲ့ လွှာည်ပြုမှုမှ ချောက်တွန်မှုတွေ တွေ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မိုလ်ဓာတေသန မိုလ်ခင်ညွှန်းတို့ရဲ့ တန်စားအကြံအစီအစဉ် ရေတိသမားတို့ ထိပ်တိုက်တွေ့ကြတော့ ရေတိအမြင်သမားတွေ နုပ္ပါယဲ့များပဲ ဖြစ်ကုန်တာပါပဲ။ အဲဒီလို ဖြစ်နေတုန်းက ဗက် ၂ (သူများတို့ဖြစ်လို့) စောင်းပါးရို့ခြုံပြုပါတယ်။ နအာဖ စစ်အုပ်စုဟာ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးသင်တန်းဆင်းတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မမေ့ကြဖို့ပါ။ RM ကို မိုလ်ခင်ညွှန်းပဲ စတင့်ပွဲထုတ်ခဲ့တာကို မမေ့သင့်ပါ။ မိုလ်သန်းရွှေက ‘နံပါတ်ဝါး’ (ရာသက်ပန်နံပါတ်ဝါး) ပါ။ နောက်ကပဲ ကြိုးကိုင်နေမှာပါ။

PP ပြည်သူ့စွမ်းအားလုပ်ရားမှ စဉ်းရုံးတာ အချင်ယူရမယ်။

ဗက် ၂ က PP စဉ်းရုံးရေးလုပ်ဖို့ပြောတော့ လက်တွေ့မကျဘူး၊ လူထုက ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေပြီလို့ပြောသံကြားရပါတယ်။ ခြေကုန်လက်ပန်းကျတာ့ဟာ လူထု မဟုတ်ပါ။ နိုင်ရေးသမားတွေပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပါတော်မှုဆောင် လူထုက ခြေကုန်လက်ပန်းကျတာ့ ဝံသနာနောတ်လူထုက အားကောင်းမောင်းသနဲ့ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဝံသနာနောတ် ခြေကုန်တော့ ၁၃၀၀ ပြည့်က အားကောင်းမောင်းသနဲ့ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူတို့ခြေကုန်တော့ နောက်တော်လူထုက အားကောင်းမောင်းသနဲ့ ဖြစ်နေပြန်တာပဲ။ ၁၉၈၈ ရေးလူထု ခြေကုန်ရင် ၂၁ ရာစုလူထု အားကောင်းမောင်းသနဲ့ ဖြစ်မှာပါ။

သထိုင်းဆိုတာ အဟောင်းကို အသမ်းနဲ့ အစားထိုးစမြဲ့ ဒါကြောင့် အခါအခွင့်ကောင်းစောင့်ဖို့ ဗက် ၂ က တင်ပြတာပါ။

အခါအခွင့်ကောင်း ဘယ်တော့ပေါ်မလဲ။

စိတ်ဆန္ဒ်း မဆိုင်ပါ။ မဆလ ဓာတ်ပဲ ကြည့်ပါ။ ဆန္ဒအရပြောရင် ၁၉၆၂ ဇူလိုင်စိတ်ဓာတ်ဟာ နှစ်ပတ်လည် နောက်တိုင်းမှာ ပြန်ပေါ်လာမယ်လို့ ဗက် ၂ က ထင်ခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ မဆလ က ‘အပြောဆုံး’ နဲ့ အထိုင်ကျသွားတဲ့ ၁၉၇၇ ကျမှ “၆၂ ဇူလိုင်စိတ်ဓာတ်” ပြန်လည်နဲ့ထလာတာပဲ။ ၇၄၊ ၇၅၊ ၇၆ မှာ ပြန်လည်နဲ့ထလာပေမယ့် အောင်ပွဲမရဘူး။ ၁၉၈၈ ရေးလူထုပဲ အောင်ပွဲရတာပဲ။ (၁၉၆၂) ကနေ (၁၉၈၈) အထိ (၆၂) နစ် စောင့်ခဲ့ရတာပါ။ အခုံလည်း အခါအခွင့်ကောင်းစောင့်ဖို့ စိတ်ရှည်ပါမယ်။ ထိုင်စောင့်ဖို့ မဟုတ်ပါ။ တက်ကြွှော စောင့်ဖို့ပါ။ ပြင်ဆင်သွေ့တာတွေ ပြင်ဆင်ရင်း စောင့်ရမှာပါ။

ဘာတွေပြင်ဆင်မလဲ။

လူထုကို ပြင်ရမယ်။ (PP) စဉ်းရုံးရေး လုပ်ရမယ်။ ဒါကို အကျယ်ပြောပြီးသားပါ။ အခုံပြီး လုပ်ရမှာက နိုင်ငံတော် စစ်ဓာတ်ကို ထိုးဖောက်စည်းရုံးရေးနဲ့ ပြင်ဆင်ရပါမယ်။ နောင်း အရှိုက်ထိသွားတာဟာ မျိုးချည်ရဲ့ဘောင်းများအဖွဲ့

ပေါ်တာပါ။ စပေါ်တိန်းက (ဘျာ) ယောက် နောက် (ရွှေ) ယောက် ပါလာတယ်။ အားလုံးက စစ်တပ်ထဲမှာ ဉာဏ်တဲ့ အငြမ်းစားစစ်ပိုလ်ကြီးတွေချည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခုလုပ်ရမှာက တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်ရဲဘော်များ ပေါ်လာဖို့ ဖြစ်တယ်။ ကန္တ္တာခြေအော် ပမာ့အခြေအနေအောရ ပေါ်လာနိုင်တယ်လို့ တွေက်ပါတယ်။ လမ်းမပေါ် လူထုရောက်နေမှ အဲဒီလုထုကို နိုင်နိုင်းဖို့ ထွေက်လာတဲ့ စစ်တပ်ကို စည်းရုံးရုံးဆိုရင် နောက်ကျသွားပါပြီ။ မလွယ်တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အခုလို အေးအေးနေတဲ့ အခြေအနေကဗျာပြီး စည်းရုံးဖို့ လိုပါတယ်။ အချိန်ယူရပါမယ်။ စစ်ကျောင်းတွေထဲမှာ၊ စစ်တပ်တွေထဲမှာ ကေဒါမြှုပ်နှံပါမယ်။ တပ်မတော်ကို စစ်အုပ်စု တလက်ကိုင်ဘာတက လွတ်မြောက်အောင် လုပ်နိုင်မှ အောင်ပွဲရမှာပါ။

ကျောင်းတွေမှာ ဗကာသ (အမြှေတေ) တွေ လျှို့ဝှက်ဖွဲ့ရမယ်။ ပြောင်လုပ်လို့ မရပါဘူး။ အလုပ်ရုံး စက်ရုံတွေမှာလည်း အလုပ်သမားသမဂ္ဂ (အမြှေတေ) လျှို့ဝှက်ဖွဲ့ရမယ်။ စည်းရုံးရေးသူ့အားလုံးဟာ U/G ဖြစ်တယ်။ (အမြှေတေ) က စံးဖွဲ့ရမှာပါ။

ရဲဘော်တို့ -

လူထုအုံကြော်မှတွေက အချိန်မရွေး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြည်လုံးကျော်အတွေတွေအုံကြော်ကြီး ဖြစ်အောင်တော့ စောင့်ရလိမ့်မယ်။ ပြင်ဆင်တာ မပြည့်စုံသေးရင် ပြည်လုံးကျော် အတွေတွေအုံကြော်ကြီး မဖြစ်နိုင်ဘူး။

လူထုအုံကြော်မှတဲ့က ပေါ်ထွက်လာတဲ့ တက်ကြတဲ့ အင်အားစုတွေကို (ပြည်တွင်းမှာ) စုဆောင်းထားဖို့လည်း လိုတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ ရေရှည်ဖြော်နှုန်းနိုင်မှ အရေးတိုံးရိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော် အစီရင်ခံရတာဟာ သိပ်ပြီးအကန့်အသတ်ရှိတယ်။ U/G ကိစ္စကို လူသိရှင်ကြားပြောလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မပြောဘဲနေလို့လည်း မဖြစ်လို့ ပြောနိုင်တာကို ပြောလိုက်ပါတယ်။ တိုးခွဲစဉ်းစားဖို့ပါ။

‘၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ’ ကို (ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ကိုယ်) လက်မခံနိုင်တဲ့ အင်အားစုတွေ များပါတယ်။ သူတို့ကိုလည်း သင့်တော်စွာ စည်းရုံးရမှာပါ။

“၂၀၁၀” မှာ ဗမာပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းဟာ အသစ်ဖြစ်လာမှာ သေချာတယ်။ “ကန္တ္တာစီးပွားပျက်ကပ်” နဲ့လည်း တိုက်ဆိုင်နေတယ်။ မမျှော်လင့်တာတွေ အများကြီး ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ပဟိုနဲ့ အဆက်အသွယ်မပြတ်ပါစေနဲ့။

၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၆ ရက်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ရက်။